

2.3.5.Sağlık Kabinleri Hakkında Genelge (2023/07)

T.C.
SAĞLIK BAKANLIĞI
Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Sayı : 64706799/010.06
Konu : Sağlık Kabinleri Hakkında Genelge

GENELGE
2023/07

Ebe, hemşire ve sağlık memuru (toplum sağlığı) tarafından mesleklerini serbest olarak icra etmek üzere açılacak sağlık kabinlerinin standartları, açılışı, işleyişi ve denetimi ile ilgili usul ve esaslar bu Genelge ile belirlenmiştir.

Sağlık kabini; 11/4/1928 tarihli ve 1219 sayılı Tababet ve Şuabatı San'atlarının Tarzı İcrasına Dair Kanun'un 50 nci maddesi ile 25/2/1954 ve 6283 sayılı Hemşirelik Kanunu'nun 5 inci maddesine göre mesleklerini serbest olarak icra etmek hak ve yetkisine sahip olup bu hak ve yetkiyi kullanmak isteyen ebe, hemşire ve sağlık memurlarının (toplum sağlığı bölümünden mezun olanlar) tek başlarına veya yalnızca söz konusu hak ve yetkiye sahip meslektaşları ile ortaklık halinde ve tüm ortakların sağlık kabininde çalışma şartıyla açabileceği bir özel sağlık kuruluşudur. Ebe, hemşire ve sağlık memurlarından bir üst eğitim görerek farklı ünvan alanlardan sağlık kabini açmak suretiyle mesleklerini serbest olarak icra edebilmelerinde yalnızca ebelik, hemşirelik veya sağlık memurluğu alanındaki ilk eğitimleri ve bu eğitimin kendilerine tanıdığı mesleki hak ve yetkiler dikkate alınır.

1. Sağlık Kabini Standartları

- Tıbbi işlem odası: Sağlık kabinlerinde hastaya yönelik müdahalenin gerçekleştirileceği, içerisinde lavabo bulunan tıbbi işlem odası yer alır. Tıbbi işlem odası yeterli şekilde aydınlatılan ve havalandırılan en az 10 m² kullanım alanına sahip, hasta mahremiyetinin korunduğu, uygun araç, gereç ve donanımın bulunduğu alandır.
- Hasta bekleme bölümü: Tıbbi işlem odasının dışında en az 8 m² bekleme bölümü bulunur.
- Arşiv bölümü: Sağlık kayıtlarının tutulacağı, dosyalama, verilerin toplanması ve istatistikî değerlendirmelerin yapılabileceği bir bölüm bulunur.
- Aydınlatma ve ısıtma: Hastaların ve personelin kullandığı bütün alanlar, uygun bir şekilde havalandırılır ve aydınlatılır. Uygun enerji kaynaklarından yararlanılarak ısıtma ve soğutma yapılır.
- Binaların doğrudan güneş ışığı almayan bodrum katlarında sağlık kabini açılmaz.
- Sağlık kabinlerinde denetimlerde gösterilemeyecek oda, dolap, bölüm vb. kapalı yer bulunamaz.
- Sağlık kabininin bulunduğu kısımda ilgili mevzuata göre yangına karşı gereken tedbirlerin alındığına dair yetkili merciden belge alınır.
- Sağlık kabini hizmet alanı içerisinde hiçbir surette başka amaca yönelik işyeri bulunamaz ve içerisindeki bir bölüm başka bir amaçla faaliyet göstermek üzere üçüncü kişilere kiralanamaz.

2. Sağlık kabini açma hak ve yetkisine sahip meslek mensubu tarafından sağlık kabini açmak için İl Sağlık Müdürlüğüne aşağıdaki belgelerle başvurulur:

- Sağlık kabini açma hak ve yetkisine sahip kişinin dilekçesi,
- Sağlık kabini açmak isteyen kişinin aslı görülmek şartıyla İl Sağlık Müdürlüğü onaylı diploma örneği (ebelik, hemşirelik veya sağlık memurluğu alanındaki eğitimine ait),
- T.C. kimlik numarası beyanı,

T.C.
SAĞLIK BAKANLIĞI
Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü

- ç) Adli sicil kaydı beyanı,
- d) 4 adet vesikalık fotoğraf,
- e) İkametgâh belgesi,
- f) İlgili merciden alınmış sağlık kabininin kesin adresini belirtir yazı,
- g) Sağlık kabininin İl Sağlık Müdürlüğü onaylı krokisi,
- ğ) Sağlık kabininde bulundurulabilecek tıbbi malzeme listesi (Ek-4'de yer alan Sağlık Kabinlerinde Bulundurulabilecek Tıbbi Malzemeler Listesinden oluşturulacaktır),
- h) Sağlık kabininde sunulabilecek hizmetler listesi (Ek-5'de yer alan Sağlık Kabinlerinde Sunulabilecek Hizmetler Listesinden oluşturulacaktır),
- ı) Sağlık kabinlerinde sadece acil durumlarda kullanılmak üzere bulundurulacak ilaçlar listesi (Ek-6'da yer alan Sağlık Kabinlerinde Sadece Acil Durumlarda Kullanılmak Üzere Bulundurulacak İlaçlar Listesinden oluşturulacaktır),
- i) Binanın yapı kullanma izin belgesinin aslı ya da İl Sağlık Müdürlüğünce onaylı sureti (Yapı kullanma izin belgesinde sağlık kabini olarak kullanılacak mekânın sağlık tesisi olma şartı aranmaz),
- j) Vergi levhası,
- k) Tıbbi Atıkların Kontrolü Yönetmeliği'ne göre düzenlenmiş tıbbi atık raporu ve tıbbi atıkların bertarafı için ilgili kurumla yapılmış sözleşme,
- l) Ortaklık halinde açılacak sağlık kabinleri için, sağlık kabininin bütün ortaklarını gösteren Ticaret Sicili Gazetesi ile bütün ortakların ebe, hemşire ve sağlık memuru (toplum sağlığı bölümünden mezun) olduğunu gösterir belgeler,
- m) Ortaklık halinde açılacak sağlık kabinleri için bütün ortakların imzasını içeren ve hangi ortağın sağlık kabininin mesul müdürü olacağını beyan edildiği dilekçe,
- n) Her ortak için imza sirküsü, ortaklık sözleşmesi.
- o) İl Sağlık Müdürlüğünce ihtiyaç duyulması halinde sağlık kabinlerinden ek belge talep edilebilir.

Sağlık kabininin ortaklık halinde açılmak istenmesi durumunda, yukarıdaki maddenin (a), (b), (c), (ç), (d), (e) bentlerinde sayılan başvuru belgeleri söz konusu her bir ebe, hemşire ve sağlık memuru için ayrı ayrı istenir. Ancak, bu belgeler sağlık kabini adına düzenlenen tek bir dosyada birleştirilir.

3. Sağlık kabininin tek kişi tarafından açılması halinde kişiye Ek-1'de yer alan "Sağlık Kabini İşletme Uygunluk Belgesi" ile Ek-2'de yer alan "Sağlık Kabini Mesul Müdürlük Belgesi" düzenlenir. Sağlık kabininin ortaklık halinde açılması durumunda bütün ortakların imzasını içeren dilekçede mesul müdür olması teklif edilen ortak adına Ek-1'de yer alan "Sağlık Kabini İşletme Uygunluk Belgesi" düzenlenir ve bu ortağa mesul müdür ünvanı; tek sahiplikte açılmışsa bu kişiye mesul müdür ünvanı verilerek, bu kişi adına Ek-2'de yer alan "Sağlık Kabini Mesul Müdürlük Belgesi" düzenlenir. Bu belgenin veya belgelerin dışında, sağlık kabininde mesleğini serbest olarak icra edecek başvuru sahibine ya da ortaklık halinde açılmak istenmesi durumunda ise bütün ortaklar adına ayrı ayrı olmak üzere Ek-3'te yer alan "Sağlık Kabini Çalışma Uygunluk Belgesi" düzenlenir. İşletme uygunluk belgesi düzenlenmesinden itibaren 6 (altı) ay içinde faaliyete geçmeyen sağlık kabininin işletme uygunluk belgesi İl Sağlık Müdürlüğünce iptal edilir.

4. Sağlık kabininin başka bir adrese taşınma talebi olması halinde bu genelgedeki açılış işlemleri uygulanır.

5. Mevcut ortaklar haricinde farklı şahıslara devir yapılamaz.

6. Sağlık kabininin faaliyetine son verilmesi halinde İl Sağlık Müdürlüğünce sağlık kabini adına düzenlenen tüm belgeler ve arşiv kayıtları ile sadece acil durumlarda kullanılmak üzere bulundurulacak ilaçlar İl Sağlık Müdürlüğüne teslim edilir. İl Sağlık Müdürlüğünce işyerine ait işletme uygunluk belgesi iptal edilerek kapatma işlemi uygulanır.

T.C.
SAĞLIK BAKANLIĞI
Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü

7. Ebe, hemşire ve sağlık memurları, sağlık mevzuatında yer alan genel hükümler gereğince, birden fazla sağlık kabini açarak mesleklerini serbest olarak icra edemezler. Yine aynı mevzuat hükümleri gereğince, mesleğini serbest olarak icra eden sağlık personelinin bizzat başkaca bir işyeri açmak suretiyle her türlü ticaret yapması yasaktır.

8. Sağlık kabinlerinde, sağlık kabini sahibi veya ortakları dışında başka personel çalıştırılmaz. Sağlık kabinlerinde, sağlık kabininin sahibi veya ortaklık halinde açılmış olması durumunda sağlık kabininin ortaklarından en az birisinin bulunmadığı durumlarda, her ne gerekçe ile olursa olsun sağlık hizmeti sunulamaz.

9. Sağlık kabinlerinde, sağlık kabini sahibi veya ortaklarınca hekim tarafından tanımlanmamış uygulamalar ile ebe, hemşire ve sağlık memurlarının mesleki mevzuatlarında belirlenmiş olan yetkileri dışında uygulamalarda bulunulamaz.

10. Sağlık kabinlerinde, Ek-5'te yer alan "Sağlık Kabinlerinde Sunulabilecek Hizmetler Listesi" kapsamında sağlık hizmeti sunulur. Sağlık kabinleri tarafından evde bakım hizmeti ve evde sağlık hizmeti sunulamaz.

11. Sağlık kabinlerinde, İl Sağlık Müdürlüğü tarafından onaylanmış ve yapılan her türlü uygulamanın işleneceği protokol defterinin bulundurulması zorunludur. Adli özellik arz eden her türlü müdahalenin en yakın kolluk kuvveti birimine bildirilmesi zorunludur. Protokol defterinde; müdahale yapılan kişinin adı, soyadı, yaşı, cinsiyeti, açık adresi, yapılan müdahaleye kimin karar verdiği ve karar veren kişinin adı, soyadı, düzenlediği belgeye ait bilgiler ile yapılan müdahalenin tarihi, kapsamı ve önerilenler ile müdahale yapan kişinin imzası yer almak zorundadır.

12. Hekim tarafından oluşturulan reçetenin veya yazılı tedavi planının bir kopyasının sağlık kabininde arşivlenmesi, tedavi öncesinde reçetenin, yazılı tedavi planının kontrol edilmesi, uygulanacak işlem hakkında hastanın veya kanuni temsilcisinin bilgilendirilmesi ve sadece reçete edilen veya yazılı tedavi planında yer alan işlemlerin uygulanması zorunludur.

13. Sağlık kabininin tıbbi, idari ve teknik hizmetleri bir mesul müdür sorumluluğunda yürütülür. Tek kişiyle açılan sağlık kabinlerinde sağlık kabini sahibi aynı zamanda mesul müdürdür, ortaklık halinde ise ortaklardan birisi mesul müdür olarak belirlenir. Mesul müdürün sorumluluğu, diğer ortakların sundukları sağlık hizmetlerinin dışındaki, sağlık kabininin işleyişi ile ilgili aşağıda belirtilen hususlar ile doğrudan kendisinin sunduğu sağlık hizmeti ile ilgili hususları kapsar.

Mesul müdürün sağlık kabininin işleyişi ile ilgili sorumlu olduğu hususlar şunlardır:

- a) Sağlık kabininin açılış ve faaliyeti ile ilgili her türlü işlemleri yürütmek,
- b) Sağlık kabini faaliyetleri hakkında İl Sağlık Müdürlüğü ile koordinasyonu sağlamak ve talep edilen bilgi, belge ve verilerin gönderilmesini temin etmek,
- c) Bu Genelge kapsamında sağlık kabininde yapılacak değişiklikleri en geç 10 (on) iş günü içerisinde İl Sağlık Müdürlüğüne bildirmek,
- ç) Sağlık kabininin kayıt ve arşiv sistemini oluşturmak ve kayıtların düzenli ve doğru bir şekilde tutulmasını sağlamak,
- d) Sağlık kabini kayıtlarının kişisel verilerin korunmasına ilişkin mevzuata uygun tutulmasını sağlamak,
- e) Denetimlerde istenilen her türlü bilgi, belge, kayıtları sunmak ve sağlık kabininde bulunan tüm fiziki alanları göstermek,

zorundadır.

14. Sağlık kabinlerinde görevli personel öncesinde İl Sağlık Müdürlüğüne bildirimde bulunmak kaydıyla 1 (bir) yıl içerisinde toplamda en fazla 30 (otuz) gün izin kullanabilir. İzin ve mazeret (askerlik, doğum, vefat, rapor vb.) süresince sağlık kabininin İl Sağlık Müdürlüğüne faaliyeti geçici olarak durdurulur. Ortak olarak açılmış sağlık kabinlerinde ortaklardan en az birisinin bulunması durumunda sağlık kabini faaliyetine devam eder.

T.C.
SAĞLIK BAKANLIĞI
Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü

15. Sağlık kabinleri çalışma saatlerini hafta içi ve hafta sonu dahil olmak üzere 07:00-22:00 arasında olacak şekilde belirleyerek İl Sağlık Müdürlüğüne bildirir.

16. Sağlık kabinlerinde İşletme Uygunluk Belgesi, Mesul Müdürlük Belgesi, Çalışma Uygunluk Belgesi ile birlikte diplomaların görünür yerde asılması zorunludur.

17. Bu Genelge kapsamında kayıt alınan sağlık verilerinin korunması hususunda, 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu ve ikincil mevzuatta belirlenen usul ve esaslara uyulması zorunludur.

18. Sağlık kabinlerinde uyulmakla yükümlü olunan hususlar;

a) Bu Genelge kapsamında işletme uygunluk belgesi alınmadan faaliyette bulunulamaz.

b) Sağlık kabini hizmet alanı içinde, sağlık hizmeti sunumu dışında hiçbir surette başka amaca yönelik iş, işleyişte bulunulamaz. Sağlık kabini veya içerisindeki bir bölüm yetkisiz kişilerce kullanılamaz.

c) Sağlık kabini, işletme uygunluk belgesinde belirtilen adres haricinde tamamen veya kısmen başka yerde hizmet veremez, şube açamaz.

ç) Sağlık kabini mobil olarak hizmet veremez.

19. Denetim ve idari yaptırım

a) Sağlık kabinleri, şikayet veya ihbar üzerine yapılan olağan dışı denetimler hariç olmak üzere İl Sağlık Müdürlüğüne oluşturulan denetleme ekibi tarafından yılda en az 1 (bir) kez denetlenir. Bu Genelge hükümlerine aykırılık tespit edilmesi halinde, 7/5/1987 tarihli 3359 sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanunu'nun ek 11 inci maddesi ve ikincil düzenlemeler uygulanır.

b) Bu Genelgede hüküm bulunmayan hallerde, ayakta teşhis ve tedavi yapılan özel sağlık kuruluşlarının tabi olduğu mevzuat ile ilgili diğer mevzuat hükümleri uygulanır.

20. Sağlık kabinlerinde, Ek-6'da yer alan "Sadece Acil Durumlarda Kullanılmak Üzere Bulundurulacak İlaçlar Listesi"ndeki ilaçların mesleki mevzuatlarında belirlenen yetkinlikleri çerçevesinde yalnızca yaptıkları müdahaleye bağlı olarak ortaya çıkabilecek acil durumlarda kullanılmak üzere eksiksiz olarak bulundurulması zorunludur. Sadece acil durumlarda kullanmak üzere bulundurulacak ilaçlar, GLN (Global Lokasyon Numarası) kodu ile ilaç depolarından temin edilecektir. Sağlık kabinlerinde bulundurulabilecek tıbbi malzeme listesi ve ilaç listesi haricinde hiçbir surette ilaç, tıbbi malzeme, tıbbi cihaz, kozmetik ürün, gıda takviyesi vb. ürün bulundurulamaz ve satılamaz. Sunulabilecek hizmetler listesi haricinde başka bir hizmet verilemez.

21. Sağlık kabinleri tarafından yapılacak tanıtım ve bilgilendirme faaliyetleri Bakanlıkça yürürlüğe konulan sağlık hizmetlerinde tanıtım ve bilgilendirme faaliyetleri hakkında mevzuat hükümlerine uygun olarak yürütülür.

22. Tabelaları ile basılı ve elektronik ortam materyallerinde, işletme uygunluk belgesinde kayıtlı kabin ismi dışında başka bir isim kullanılamaz. Tabelada en çok iki renk kullanılabilir. Işık verici vasıtalar ile tabelaları süslemek yasaktır. Tabelada "Özel" ibaresine diğer yazı büyüklüğünün yarısından az olmamak kaydıyla yer verilmelidir. Tabela yazıları süslemesiz ve sade olmalıdır. Sağlık kabinlerine ait binanın dış cephesinde yer alacak tabelaların dışında, bina dış cephesinde her ne amaçla olursa olsun, başka yazı ve işaret yer alamaz.

23. Sağlık kabinleri başka bir ticari kuruluş içerisinde veya bünyesinde yer alamaz. Sağlık kabinleri müstakil binalarda veya bir binada müstakil bir birim olarak açılabilir.

T.C.
SAĞLIK BAKANLIĞI
Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü

24. Sağlık kabini sahibi veya ortakları yukarıda sayılanlar dışında kalan ve mevzuatta yer alan genel hükümler çerçevesinde sağlık kabininin bağlı bulunduğu İl Sağlık Müdürlüğü'nün belirleyeceği diğer ek düzenlemelere uymakla zorunludur.

25. İl Sağlık Müdürlükleri, ilin şartlarını dikkate alarak genel sağlığın ve hizmet kullanıcıların haklarının korunması amacıyla, asgari fiyat tarifesini ve benzeri diğer düzenlemeleri 1593 sayılı Kanun hükümlerine göre İl Umumi Hıfzıssıhha Kurulu kararı ile belirler ve ilgililere tebliğ ederler.

26. Sağlık kabinlerinin işletme uygunluk belgesi iptali ve faaliyetlerini askıya alma hakkında uyulacak hususlar belirlenmiştir:

a) Bina tadilatı durumlarında sağlık kabini en fazla 6 (altı) ay süreyle faaliyetini askıya alabilir. Askı süresinin sonunda faaliyete başlanılmaması halinde sağlık kabininin işletme uygunluk belgesi iptal edilir.

b) Doğal afet, genel salgın hastalık, kısmi veya genel seferberlik ilanı gibi mücbir sebeplerden dolayı sağlık kabininin faaliyeti Müdürlükçe en fazla 2 (iki) yıl süreyle askıya alınabilir. Askı süresinin sonunda faaliyete geçmeyen sağlık kabininin işletme uygunluk belgesi iptal edilir.

27. Bu Genelgenin yürürlüğe girdiği tarihten önce faaliyette bulunan sağlık kabinleri en geç 6 (altı) ay içerisinde Genelge'ye uygun hale getirilir. Belirtilen süre sonunda uygunluk sağlayamayan sağlık kabinlerinin faaliyetine Müdürlükçe son verilir.

28. 1997-3 sayılı Sağlık Kabinlerinin Açılışı ve İşleyişi Hakkında Genelge yürürlükten kaldırılmıştır.

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

Dr. Fahrettin KOCA
Bakan

EKLER:

- Ek-1 : Sağlık Kabini İşletme Uygunluk Belgesi
- Ek-2 : Sağlık Kabini Mesul Müdürlük Belgesi
- Ek-3 : Sağlık Kabini Çalışma Uygunluk Belgesi
- Ek-4 : Sağlık Kabinlerinde Bulundurulabilecek Tıbbi Malzemeler Listesi
- Ek-5 : Sağlık Kabinlerinde Sunulabilecek Hizmetler Listesi
- Ek-6 : Sağlık Kabinlerinde Sadece Acil Durumlarda Kullanılmak Üzere Bulundurulacak İlaçlar Listesi

DAĞITIM:

Gereği:
81 İl Valiliği (İl Sağlık Müdürlüğü)